ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням педагогічної ради
Гімназія №3 ім. Героя України
Ігоря Ляшенка
Протокол №2 від 06.10.2026 р.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З МАТЕМАТИКИ
2026/2027 навчальний рік та наступні роки

(Розроблена відповідно до наказу МОН України від 04.05.2026р №722)

1. Загальні положення

Оцінювання результатів навчання з математики в сучасній українській школі (зокрема відповідно до вимог Нової української школи та чинних нормативних документів МОН) ґрунтуються на 12-бальній шкалі, компетентнісному підході та поєднанні якісного і кількісного оцінювання

● **Шкала оцінювання:** Поточне та підсумкове оцінювання у 5–9 класах здійснюється за 12-бальною шкалою, яка поділяється на чотири рівні: початковий (1–3 бали), середній (4–6 балів), достатній (7–9 балів) та високий (10–12 балів).
● **Інтегровані показники:** Критерії базуються на компетентнісному підході та вимірюються через п’ять обов’язкових показників: когнітивні процеси (мислення, обробка інформації), навчальна діяльність, рівень самостійності, рівень комунікації/взаємодії та частота вияву вмінь**.**

2. Основні напрямки оцінювання

Напрям оцінювання	**Що оцінюється**
За когнітивними процесами	Оцінюється якість роботи учня з математичною інформацією
За навчальною діяльністю	Оцінюється рівень самостійності, логіка та правильність практичних дій учня безпосередньо в процесі розв'язання математичних завдань.
За рівнем самостійності	Оцінюється ступінь автономності учня та характер допомоги, якої він потребує для виконання математичних дій на кожному етапі роботи.
За рівнем комунікації та взаємодії	Оцінюється здатність учня зрозуміло висловлювати математичні ідеї, сприймати чужі думки та ефективно працювати в команді для розв'язання математичних проблем
За частотою вияву вмінь	Оцінюється **системність, стабільність та надійність демонстрації учнем своїх знань і навичок** протягом певного часу або в різних ситуаціях.

3. Критерії оцінювання за рівнями навчальної діяльності

Математична діяльність розподіляється за чотирма традиційними рівнями (від початкового до високого), але тепер вони повністю прив'язані до самостійності та складності процесів

Рівень	Бали	Характеристика математичної діяльності учня
Початковий	1-3	Учень діє виключно за допомогою вчителя чи за готовим зразком. Розпізнає найпростіші фігури, окремі елементи графіків, записує окремі числа чи символи без розуміння логічних зв'язків.
Середній	4-6	Виконує обчислення, побудови та тотожні перетворення за відомим алгоритмом. Може самостійно розв'язати типову задачу, скласти короткий запис, але припускається незначних обчислювальних або логічних помилок при відхиленні від шаблону.
Достатній	7-9	Самостійно розв'язує завдання стандартного типу відомими способами. Вміє будувати математичну модель за умовою задачі (скласти рівняння), аргументує свої кроки та геометричні доведення посиланнями на теореми
Високий	10-12	Учень виявляє варіативність мислення та автономність. Розв'язує нестандартні задачі кількома способами, самостійно обирає найбільш раціональний шлях обчислення, критично аналізує результати й може формулювати математичні висновки

Самооцінювання, взаємооцінювання та зворотний зв’язок

Учні залучаються до самооцінювання та взаємооцінювання читацької діяльності за зрозумілими критеріями. Зворотний зв’язок від учителя має бути конструктивним, містити інформацію про успіхи учня в аналізі та інтерпретації текстів, виявлені труднощі та конкретні рекомендації щодо покращення читацьких навичок.

Академічна доброчесність

Під час виконання всіх видів робіт (зокрема творчих робіт, літературних досліджень, відгуків, проєктів та вираження власних думок) обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Несамостійне виконання завдань, списування чужих думок, аналізів чи використання сторонніх джерел без відповідного цитування оцінюються відповідно до законодавства та локальних актів закладу освіти.

Нормативна основа

- Наказ МОН України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 24.06.2026 за № 922/46316.
- Наказ МОН України від 29.06.2026 № 1001 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року № 722».
- Чинна освітня програма закладу освіти та модельні/навчальні програми з української та зарубіжної літератур.

4. Детальна 12-бальна шкала оцінювання

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
1	Початковий	Сприймає окрему математичну інформацію (числа, символи, найпростіші факти), намагається відповідати на прості запитання, припускається суттєвих змістових і логічних помилок.	Виконує частину найпростіших математичних дій за наданим зразком або за безпосередньою допомогою вчителя.	Працює за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та допомоги.	Реагує на запитання переважно після спонукання; математичну думку не формулює.	В окремих випадках.
2	Початковий	Розпізнає частину математичної інформації, об'єктів, символів, формул, геометричних фігур; намагається відповідати на прості запитання.	Виконує частину простих математичних дій або завдань за наданим зразком.	Працює переважно за участю вчителя; потребує періодичного контролю та допомоги.	Висловлює математичну думку фрагментарно, після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках.
3	Початковий	Відтворює за зразком частину математичної інформації, відповідає на прості запитання, виконує найпростіші математичні дії за зразком.	Виконує прості математичні дії або завдання за наданим зразком чи безпосередньою допомогою вчителя.	Працює переважно за безпосередньої участі вчителя; потребує зовнішнього контролю.	Реагує на звернення після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках (верхня межа початкового рівня).
4	Середній	Відтворює основну математичну інформацію, знаходить у ній відповіді на прості запитання.	Виконує типові репродуктивні завдання за безпосереднім покроковим зразком або готовим алгоритмом виконання, наданим перед очима.	Працює з допомогою вчителя; окремі прості дії починає виконувати самостійно.	Відповідає на математичні запитання, підтримує діалог фрагментарно.	Епізодично.
5	Середній	Застосовує відому математичну інформацію відповідно до змісту завдання, формулює прості запитання.	Відтворює відомий алгоритм у знайомій стандартній ситуації без обов'язкової наявності текстового зразка поруч.	Поступово переходить до самостійного виконання окремих частин завдання; за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, може пояснити окремі етапи розв'язання.	Епізодично.
6	Середній	Застосовує математичні поняття, правила, формули та способи дій у знайомих ситуаціях, формулює уточнювальні запитання.	Виконує комбіновані завдання із застосуванням кількох відомих алгоритмів під керівництвом учителя.	Самостійно виконує окрему частину завдання; звертається по допомогу за потреби.	Пояснює окремі етапи розв'язання; у груповій роботі виконує визначену частину спільного завдання.	Епізодично (верхня межа середнього рівня).

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
7	Достатній	Знаходить потрібну математичну інформацію, перетворює її з одного виду в інший за зразком, розв'язує стандартні математичні задачі відомим способом.	Виконує практично-орієнтовані завдання; розв'язує стандартні проблемні ситуації з чітко визначеним алгоритмом.	Працює переважно самостійно за опосередкованої підтримки вчителя: консультується за потреби, але без прямого супроводу виконання.	Пояснює хід математичного міркування.	Постійно в типових ситуаціях.
8	Достатній	Зіставляє та порівнює математичну інформацію, використовує різні способи її подання, розпізнає проблемну ситуацію та розв'язує типові задачі відомим способом.	Виконує завдання, що вимагають зіставлення даних та вибору способу розв'язання; розв'язує стандартні математичні проблемні ситуації.	Працює самостійно; опосередкований супровід учителя зберігається лише на етапі перевірки результату. Визначає послідовність власних дій в індивідуальній або груповій роботі.	Порівнює власний спосіб розв'язання зі способами інших, наводить аргументи.	Постійно в типових ситуаціях.
9	Достатній	Аналізує математичну інформацію, вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемної ситуації, може обґрунтувати вибір способу та перевірити результат.	Виконує окремі частково-пошукові завдання без прямого супроводу вчителя.	Працює повністю самостійно, без супроводу вчителя; самостійно визначає послідовність власних дій.	Може ініціювати обговорення, аргументовано пояснює обраний спосіб і перевіряє результат.	Постійно в типових ситуаціях (верхня межа достатнього рівня).
10	Високий	Узагальнює математичну інформацію, встановлює зв'язки між математичними об'єктами, способами та результатами; обирає доцільний із відомих способів розв'язання.	Виконує навчально-дослідницькі та окремі творчі математичні завдання.*	Працює в умовах повної автономії (без супроводу вчителя); самостійно аналізує власні навчальні дії.	Аргументовано пояснює математичні міркування, конструктивно реагує на інші способи розв'язання.	Системно в типових ситуаціях.
11	Високий	Оцінює математичну інформацію за визначеними критеріями, порівнює різні способи розв'язання, обґрунтовує вибір.	Виконує дослідницькі й творчі завдання, розв'язує проблемні ситуації різними способами.	Повна автономія: самостійно планує діяльність, обґрунтовує власні дії та оцінює їх результативність.	За потреби ініціює обговорення, формулює власну позицію, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.
12	Високий	Самостійно оцінює математичну інформацію, пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій, обирає доцільний спосіб та аргументує свій вибір.	Розв'язує нестандартні проблемні математичні ситуації доцільними способами, аргументує та оцінює отриманий результат.	Повна автономія в нестандартних ситуаціях: усвідомлено діє, оцінює можливі наслідки, аналізує власні дії та планує подальший навчальний поступ.	Аргументовано пояснює математичні міркування, конструктивно реагує на інші способи розв'язання, порівнює та оцінює їх; за потреби ініціює обговорення. Лідерство не є обов'язковою умовою високого бала.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.